

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

PREISKAVA PRINAŠA NOVA PRESENEČENJA.

MEANSOVI UKRADENI KAPISKI SO SLUŽILI ZA KOVANJE TERNIH NAČRTOV.

Priče so izjavile, da so iskali krive med senatorji.

Washington, D. C. — Čimdalj traja preiskava o korupciji pred Brookhartovim senatnim odsekom, toliko večja presenečenja prihajajo na dan. V senatu so debatirali o sodbi senatorja Burton K. Wheelerja, katerega bi radi korupcijski videli ponižanega in pogubljenega, pred Brookhartovim odsekom, ki preiskuje korupcijo, so pa na odkrivali tajnosti, katere so v Washingtonu šepetali drug drugemu že precej časa v uho. Obenem so priče doprinele dokaze, kako so vladni tajni agentje omreževali senatorja Wheelerja in druge, ki so bili korupcijski na potu.

Duckensteina zakonaka dvojica, ki je prišla na glas pri preiskavi teapotskega škandala, je bila glavna priča. S svojimi izpovedmi je zakonaka dvojica presenetila senatorje.

Posledica tega zaslišanja bo, da pozovejo pomožnega zveznega državnega pravdnika Hiram Tolda iz New Yorka, da priča in izpove o dveh osebah, kateri je postal v Washington kot svoja agenta, o katerih se sodi, da sta tisti osebi, ki sta ukradli pogrebne zapiske Gaston B. Meansa.

Po izpovedi Duckensteina zakonake dvojice, sta Walter Petit in "Pete" O'Brien prišla iz New Yorka dne 18. marca, da bi bila ta senatorja Brookharta in Wheelerja. S sabo sta imela izkušene pomočnike. Imela sta krdelo ljudi, ki so bili izveščani v napeljavni telefonskih žic tako, da lahko tretja oseba prisluškuje, ne da bi oseb, ki telefonirata druga drugu, kaj opazili o tem prisluškovanju. Poleg sta imela s sabo tudi ženske, ki so imele opravljati detektivsko delo. Te ženske so razpostavili blizu pisarn senatorjev, da pomagajo splesti mrežo.

Duckensteina se je imela odpeljati na obisk v Chicago in ni mogla storiti drugega zanje, kot da je sodelovala pri načrtu, da sta glavna vohuna identificirala Gaston Meansa.

Znano je, ko so zaplenili Meansovo črno torbo in kovček, poln zapiskov in pisarij, da so takrat ponaredili podpis senatorja Brookharta na pismu.

Duckensteina je dalje izpovedala o Jess Smithu in njegovem delu. Pripovedovala je, da ji naročilo pisma o dovoljenju za prevažanje žganja in transportaciji filmov o rokoborbi. Govorila je o ljudeh, ki so ga obiskovali in rekla je, da ga je predsednik Harding pooblastil, da najame Meansa ali katerega drugega agenta za preiskavanje prohibicije. To pismo je ona stenografirala, ki ga je diktiral Smith in ga je odnesel v Belo hišo, da ga podpiše predsednik Harding.

Izpoved Duckensteina pokaže jasno kot beli dan, da je Jess Smith imel svojo privatno pisarno v justičnem departamentu in blizu Daughertyja in da so ga uslužbenec v justičnem departamentu smatrali za prvo avtoriteto za justičnim tajnikom, ki je dajala ukaze, povelja in naloge. Imel je dostop do vseh zapiskov in je sprejemal goste in obiskovalce.

Tako se zdaj počasi dviga zrinjalno in v Daughertyjev režim prihaja svitloba.

Italijani dere v Kanado in Mehiko.

Rim, 22. maja. — Tok italijanskih izseljencev, ki se mora po 1. Juliju v veliki meri odvrniti od Združenih držav, se je zbornil v Kanado in Mehiko. Tisoči in tisoči Italijanov, ki so nameravali iti v Združene države, so zdaj v zvezi potne liste za Kanado in Mehiko in nadi kajpada, da se sčasoma ukrajuje čez mejo v Združene države.

Pregled dnevnih dogodkov.

Amerika.

Nova presenečenja v senatni preiskavi o korupciji.

Železniški magnet je zahrbtnem boju proti ljudskim interesom.

Stara garda mešetari za kulisami.

Poldrugi milijon delavcev je brez dela.

Rudarska konvencija v Peoriji odobrila mezdno pogodbo.

Inozemstvo.

Morgan zahteva, da nova francoska vlada "pametno" ravna s financami.

Ameriški letalci prišli v Tokio. Francoz se je premislil in bo nadaljeval polet.

Francoski radikali poslali emisarja na razgovor s sovjetskimi delegati v Londonu.

Več ranjenih v izgredih v Porurju.

Politična igra za kulisami.

VERA IN PROHIBICIJA IGRA TUDI VLOGO.

To pokazuje uganjanje in mešetarenje profesionalnih političarjev.

Washington, D. C. — Vera in prohibicija igrata precejšnjo vlogo v politiki starih strank. To pokaže uganjanje in mešetarenje profesionalnih političarjev. Podporniki McAdooja so zopet odzive diskuzijo, da je senator Thomas J. Walsh iz Montane tisti črni konjček, ki ga proglašajo na konvenciji demokratske stranke za predsedniški kandidat.

Oni govore takole: McAdoo bo imel večino delegatov za sabo na konvenciji, ampak dvetretjinske večine ne bo najbrž imel. McAdoo je prijatelj Walsha in tako je tudi Al Smith, guvernir države New York. McAdoo je suhaš, Al Smith je mokrač in katoličan, ter Walsh je suhaš in katoličan. Vodil je tudi glavni demokratski stan v Chicagu v zadnjih volilnih kampanjah. Kaj je bolj logičnega, kot da postane Walsh predsedniški kandidat demokratske stranke. Mogoče odnese La Follettu precej glasov v zapadnih državah. Kajti katoliška cerkev ga bo podpirala z vsemi svojimi močmi.

Ko so časnikaški poročevalci hoteli izvedeti, kakšen bo program demokratske stranke, ki ga bodo določili Brennan, Taggart in novi vodja Tammanističnega dvora, so rekli McAdoojevi in Walshovi podporniki, da je to težko povedati. Oni menijo, da program ne bo tak, a katerim se bo strinjaj zapad.

PIVO JE DALJ KOT ENO URO VRELO IZ KANALA.

Ljudje so gledali čudno prikazen in jo razumeli.

Chicago, Ill. — Pet čevljev visoko je brizgala več kot eno uro neka rmenkasta tekočina iz kanala na Emeraldovi avenuji. Ljudje so obstopili čudni vrelec in so kmalu razumeli, da bruha kvilku pivo, ki so ga najbrž spustili v kanal, ko so bližnji pivovarni, da ga ne izlede prohibicijski agentje in policije.

Policija je razumela, da se zaustoj pripravila na pogon na pivovarno. Nekdo je povedal, da se pripravila na policiji in posledica je bila, da so pivo izpustili v kanal, ko so tihotapeci prodajali sod piva v Chicagu po pet in šestdeset dolarjev.

Tihotapec ne bodo izgubili centa. Tihotapsko pivo se podrazi in račun bodo plačali konzumentje.

VENDAR.

Chicago, Ill. — Policija je vknjižila Norman J. Deweyja, železniškega detektiva, ki je ustrelil siromaka in očeta sedmih otrok, ko je pobiral krompirjeve odpadke, zaradi uboja.

Policija izjavlja, da je bil detektiv prenegel s samokresom.

ŽELEZNIŠKI MAGNATJE SE BOJE ODPRTEGA BOJA.

TO POKAZUJE HOWELL-PARKLEYJEVA PREDLOGA.

Stara garda in reakcionarji v demokratski stranki so na strani železniških kraljev.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Zagotovljeno je bilo, da bo Howell-Parkleyjeva predloga glede železniških delavcev sprejeta in da najbolj zvišane poteze proti zakonodajstvu ponesrečijo, ko se je vršilo prvo pomensko glasovanje pri drugi razpravi o predlogi, ki je končalo s 203 glasovi v prilog predloge in s 180 glasovi proti predlogi. To glasovanje je pokazalo, da dvetedensko tajno rovanje od strani železniških kompanij in protidelaških elementov v službi velikega privatnega biznisa ni imelo uspeha, da pripravijo večino zakonodajcev, da izvrše politični samomor. Zbornica je odglašovala, da se vrši splošna formalna debata o predlogi in amendmentih.

Johnson iz Južne Dakote je izigral prvo zvišano opozicijsko potezo, ko je stavil predlog k dnevnemu redu, da se je izgubilo pol ure s konstatiranjem kvoruma. Na to sta Longworth in Sanders iz Indiane — to je tisti Sanders, katerega je glavni odbor rudarske organizacije U. M. W. of A. indorsiral za sodnika — pričela s novo obstrukcijo. Ko je zbornica odglašovala, da pride predloga pred vsem odborom v razpravo, sta oba govornila, da ne more priti do sporazuma, kako se naj razdeli čas za debato. Namen tega dela je bil jasen, vseno je pa Longworth odnehal in debata je pričela.

Winslow, predsednik odseka za meddržavno trgovino, je pričel razpravo s splošnim napadom na debato in na metode, katere se poslužuje organizirano delavstvo, da opozori ameriško ljudstvo, kako so glasovali kongresniki 5. maja proti koristim železniških delavcev. Čital je pismo, katerega so izdali delavci raznih strok v delavnicah pennsylvanske železnice — to so stavkarji, ki stavkajo že dve leti, ker jih je pustil železniški delavski odbor na cedilu — in Winslow je menil: "To pismo je roke kvilku! To je vse."

Precej odbornikov in legislativnih zastopnikov železniških unij je sedelo na galeriji in se smejala, ko so videli, kako se jeze reakcionarji v demokratski stranki in stara garda.

Nelson je dobil besedo, ko je nehal govoriti Winslow. Predložil je dokumentarne dokaze, da se delavstvo odprto obrača na kongres, da sprejme postavbo, ki priinese odpravo, železniške kompanije se pa poslužujejo zakulisnih vplivov in tajnih sredstev, da kongres ne enkrat reši železniške magnetne na račun delavcev in ameriškega ljudstva.

Predložil je najprvo brzojavko, ki jo je odposlal M. L. Countryman, glavni advokat Great Northern železnice dne 23. aprila sodniku H. E. v Sioux Fallsu, S. D.: "Zbornica predloga, predložena po Parkleyju, odpravlja delavski odbor in postavlja narodno delavske unije v zelo močno pozicijo napram železnicam. Predloga je bila po novem opravičniku vzeta odbora, da pride na razpravo okrog 5. maja. Prosim posvetujte se z drugim železniškim advokatom v vaši državi — (nerazumljivo, kar sledi), za Mokevka, ki nima ključa za razvojlanje brzojavke).

Teden kasneje dne 30. aprila je list "Sioux Falls Press" poročal, da je gospod sodnik govoril prejšnji dan pred odborom za promet in napadal Parkleyjevo predlogo. Povdarjal je, da bi obtežila davčno breme za eno milijardo dolarjev. Takoj so bile sprejete resolucije in kongresnikom so bile poslane brzojavke, katere so jim priporočale, da naj delajo in glasujejo proti predlogi. Posamezni (Dalje na 3. strani.)

Američani dovršili eno petino poleta.

Naredili so 5115 milj zračne poti v 71 urah. — Doisy se je premislil in pojde v Tokijo.

Tokijo, Japonska, 22. maja. — Zastopniki japonske vlade in Francije ter Anglije so bili navzoči pri slovesnem sprejemu ameriških letalcev, ko so ti danes prispeli v tokijsko predmestje Kasumigauro. Američani so prejeli nebroj čestitk.

Tokijo, Japonska, 22. maja. — Trije ameriški vojaški eroplani na polstu okoli sveta so danes prispeli v Kasumigauro, glavno japonsko mornarično avijatiško postajo, ki se nahaja okrog 50 milj od Tokija. Tu ostanejo nekaj dni in letalci posetijo Tokijo.

Prvič v zgodovini so ameriška vojaška letala plula nad Japonsko.

Washington, D. C. — Ameriški avijatiški na poletu okoli sveta so dovršili približno eno petino svoje zračne poti, ko so se 17. maja izkreali v Kabisvabara zalivu na Kurilskih otokih. Do tam so naredili 5115 milj od Sante Monice v Kaliforniji, kjer so začeli polet. V zraku so bili vsega skupaj 71 ur in 20 minut. To znači, da so potovali povprečno 70 milj na uro.

Šanga, Kitajska, 22. maja. — Francoski tekmeec Doisy, ki je večerj naznanil, da preneha s poletom v Tokijo, ko se mu je strlo letalo, se je danes premislil in naznanil, da bo nadaljeval polet. General Ho Feng-Ling, vojaški guvernir v Šangaju, mu je ponudil drugo letalo. Doisy je letalo poskusil in sprejel ponudbo.

Angleški tekmeec MacLaren je večerj prišel iz Kalkute v Akjab, Burma.

NOVA METODA ZA VEDRANJE PROHIBICIJE.

Kupec žganja kasnovan.

Chicago, Ill. — Dozdaj so bili le tisti kaznovani, da so preloмили Volsteadovo postavbo, ki so delali in prodajali opojne pijače. Ampak odzdaj naprej bodo smatrali za krallce suhaške postavbe tudi kupeci opojnih pijač.

Pred zvezno sodišče je bil priveden Roy Meyers. Aretiran je bil, ko je kupil žganje v lekarni. Meyers se je priznal krivim in sodišče ga je kaznovalo na petdeset dolarjev denarne globe. To je bila prva oseba, ki je bila kaznovana, da je prelomila Volsteadov zakon, ker je kupila žganje za svojo potrebo.

Aretirani so bili tudi Max I. Marek, lastnik lekarnice, Martin Dorman, njegov pomočnik in John F. Adams, njegov vodja. Marek je bil kaznovan na pet sto dolarjev denarne globe, zadnja pa vsak na dve sto petdeset dolarjev denarne globe.

BRYAN VODJA FUNDAMENTALISTOV.

Grand Rapids, Mich. — Presbiterijanska cerkev ima svoje zborovanje. Na zborovanje je prišel tudi William Jennings Bryan, večkratni predsedniški kandidat demokratske stranke, ki pa ni bil nikdar izvoljen, kot cerkveni komisar iz Floride. Bryan je skozin skoz ortodoks in bo stal na strani fundamentalistov.

NASELJENIŠKA PREDLOGA BO PODPISANA.

Washington, D. C. — V političnih krogih govore, da predsednik Coolidge podpiše naseljeniško predlogo še v tem tednu. Kaj je napotilo predsednika, da zdaj drugače sodi o naseljeniški predlogi, ki izključuje Japonce od naseljevanja, o tem političarji molče.

VREME.

Chicago in okolica: V soboto nestalno. Bolj hladno. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 52, najnižja 44. Sonce izide ob 5:25, zaide ob 8:10.

Morgan zahteva "pametne" finance v Franciji!

Zmaga radikalnega bloka je oplaila ameriški sindikat. Millerand zahteval pojasnilo od Herriota, kako bo z budgetom nove vlade in s pogoji, ki jih je Francija dala Morganu za posojilo. Herriot je vsekakor potolažil bankirje, kajti frank zopet raste. Painleve je pojasnil Američanom, da so radikalni socialisti pohlevne "zverine".

Paris, 22. maja. — Predsednik Millerand je večerj povabil Herriota in Painlevo, voditelja radikalno-socialistične stranke, k sebi na sestanek, da se pogovore o važnih zadevah. Poincare je bil tudi povabljen na sestanek, toda prišel je pozneje. Herriot in Painleve sta se odzvala in razgovor se je sukal okoli finančnega vprašanja. Millerand je hotel vedeti, da li namerava radikalna vlada narediti kake izpremembe v finančnem programu in s tem preprečiti ravnovesje budgeta, kar bi pomenilo, da je prelomljena obljuba, katero je dala Francija Morganovemu sindikatu, ko je ta posodil Franciji \$100,000,000 v zadnjem marecu s namenom, da se stabilizira propadajoči frank. Poincare se je takrat zavezal, da bo vlada balancirala budget s povišanjem davkov in odpravo državnih monopolov kakor je zahteval Morgan.

Voditelji bloka levice so v volilni kampanji obljubovali ljudstvu, da bodo znižali davke in odpravili dekretne navedbe, na podlagi katerih je mislil Poincare povišati dohodke za kritje budgeta in utrditev valute. Takoj po volitvah, ko je levica sijajno zmagala, je zopet začela padati vrednost franka; v enem tednu je frank padel s 14 na 19 v razmerju z dolarjem. Listi narodnega bloka so takoj začeli kričati: "To imate od zmage radikalcev! Francija je izgubila zaupanje in naše finance pojdejo v nič." Radikalni listi so pa odgovorili, da je zopetno padanje franka umeten maneuver Poincareja, Milleranda in pariških bankirjev, ki hočejo s tem diskreditirati radikale pred zunanjim svetom.

Tako je stala stvar, ko je Millerand povabil k sebi Herriota in Painlevo ter zahteval pojasnila, če bo nova vlada res to izvršila, kar je obljubila levica pred volitvami. Kaj sta Herriot in Painleve odgovorila, ni znano — toda pariška borza je povedala, da sta prelomila besedo, ki sta jo dala volilecem. Takoj po konferenci v Elisejski palači (predsednikovo uradno stanovanje) je frank začel rasti in v nekaj urah je zlezel na 18 za dolar. To je bilo znamenje, da je Herriot — bodoči ministrski predsednik — nedvomno obljubil Millerandu in posledno ameriškega velebankirja Morganu, da bo Francija pod radikalnim režimom "pametno" delala s financami in držala ekvilibriraj budgeta.

Herriot je večerj govoril tudi z ameriški poročevalci in dejal, da on organizira novo vlado iz levičarskega bloka, ampak odvisno je še od socialističnega kongresa (pravi socialisti) 1. junija, kakšno bo njegovo stališče. Toliko je gotov, da njegova politika bo javna. Tajnih mahinacij in tajne diplomacije ne bo trpel.

Painleve je pa dejal ameriškim reporterjem, da ne more razumeti, zakaj se bankirji v Wall Streetu razburjajo radi zmage radikalcev v Franciji.

"Američani ne razumejo značaja naših strank," je rekel Painleve. "Radikalni socialisti v Franciji nismo ne radikalni in ne socialisti v ameriškem pomenu teh besed. Prvotno smo bili radikalni republikanci, ko smo pa se odepili od republikanske stranke, smo si naredili ime socialisti, ker se zanimamo za socialna vprašanja, nimamo pa najmanjših stikov z marksističnim socializmom. Po načelih smo toliko kot angleški liberalci, katere vodi Lloyd George."

Francoski radikali stopili v stike s sovjeti.

Emisar levice je prišel v London na neformalne sestanke s ruskimi delegati.

London, 22. maja. — Posebni odposlanec francoskih strank v bloku levice, katere prevzamejo vlado v desetih dneh, je prišel večerj v London in se sestal s sovjetskimi delegati na angleško-ruski konferenci. Njegov namen je, opazovati potek konference in obdržavati neformalne sestanke s Rusi v svrhu, da poizve mnenje sovjetov z ozirom na vzpostavitev normalnih odnošajev med Francijo in Rusijo. Ako bodo ti sestanki uspešni, pojde Rakovskij v Paris in odpre pogajanja s predstavniki nove francoske vlade.

London, 22. marca. — Večerj so je vršila plenarna seja angleško-ruske konference. MacDonald je dejal po seji, da je pavsem zadovoljen z doseganimi rezultati konference. Rakovskij je dejal, da sovjetska Rusija ne more št upati na kako večje posojilo od Anglije.

Kako velika je brezposelnost.

Razprava o naseljeniški predlogi je odkrila del ravnice tega vprašanja.

Washington, D. C. — Senator Neely, demokrat iz Zapadne Virginije, je rekel, ko je govoril o naseljeniški predlogi: "Zdaj ob tem času je najmanj 1,500,000 delavcev in delavk brez dela v Združenih državah, ker ne potrebujejo delavcev. Bili so časi v zadnjih treh letih, ko do pet milijonov naših delavcev ni moglo dobiti dela. Iz obupanosti so bili primorani beračiti ali pa stradali..."

"V naši jeklarski industriji na pr. ki ima modernizirane tovarne do skrajnosti, lahko dve tretjini od teh, ki zdaj prejemale mežo, producira vse železo in jeklo, za katere imamo trg. Jeklarski in železarski delavci so vedno ugroženi, da bodo približno pet mesecev v letu brez dela..."

"Industrija na polju mehkega premoga je dokaz, da imamo preveč ljudi in da je preveč razvita. V naših rudnikih, kot so zdaj opremljeni, lahko producira eno milijardo ton premoga na leto, zahteva se pa samo pol milijarde ton premoga. Štiri sto tisoč rudarjev od 650,000, ki zdaj delajo v premogovi industriji, lahko producira ves premog, ki ga potrebujemo za konzum."

"Čevljarska industrija lahko producira 758,000,000 parov škornjev in čevljev na leto, zahteva se jih pa samo 325,000 parov. Torej ima za več kot petdeset odstotkov preveč ljudi. V opekarski industriji dela 29,000 delavcev, 5,000 delavcev z modernimi stroji pa lahko producira vso opeko, ki jo potrebujemo v tem letu."

Naseljevanje v Franciji.

Paris, 22. maja. — Francija ima imigracijski problem kakor Amerika. Naseljevanje delavcev iz drugih dežel je postalo tako veliko, da so odgovorne oblasti pričele misliti na omejitve imigracije. Največ prihaja Italijanov in Špancev. Francoski zakon določa, da vsak inozemski delavec mora imeti pogodbo za delo, predno prekorači mejo. Nič pa ni določena, kaj se zgodi z delavcem potem, ko je njegova pogodbeno delo dovršeno.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
 LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Kopirali se ne vrataja.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inostranstvo \$8.00.

Naslov na vso, kar ima stih v listom:
"PROSVETA"
 2007-09 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
 Organ of the Slovene National Benefit Society.
 Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (Maja 21-24) poleg vsakega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ZAKAJ NAJ SE FORDOVA PONUDBA ODKLONI.

Ford želi, da se njemu Muscle Shoals izroči za sto let. Prav zanesljivo ne bo Ford toliko let živel, pa magari če zdravniki iznajdejo še uspešnejša sredstva za ohranitev življenja in zdravja v teh letih, ki jih ima preživeti Ford, kot so jih izumili dozdaj. Ko Ford umrje, bodo njegovi dediči postali lastniki njegove zapuščnine. To pomeni, da Združene države vseeno ne bodo lastovale Muscle Shoals, ako bi kongres kdaj prišel do prepričanja, da je bolje za ameriško ljudstvo, ako se naprave ob Muscle Shoals obratujejo v režiji zvezne vlade, ker bi imeli Fordovi dediči pravice zahtevati tako visoko odškodnino, da se obrat v režiji zvezne vlade ne izplača. Še več. Fordovi dediči bi imeli pravico odkloniti vsako ponudbo od strani zvezne vlade, češ, da je Muscle Shoals oddan po pogodbi za sto let v najem.

Pa so še drugi vzroki. Recimo, da bo Ford res Muscle Shoals tako izkoriščal in upravljal, da bo vsakdo zadovoljen z njegovo upravo. Kdo nam pa garantira, da bodo njegovi dediči ravno to izvršili? Lahko se bodo ravnali po pogodbi, ampak kljub temu ne bo ljudstvo zadovoljno z upravo. Garancije torej nimamo nobene.

Ford ponuja pet milijonov dolarjev. Vlada je pa potrošila dozdaj že sto pet in dvajset milijonov dolarjev.

To je ravno tako, kakor če bi kdo potrošil že sto tisoč dolarjev za gradnjo tovarne, pa bi delo ustavil. Zdaj bi pa prišel nekdo drugi in bi rekel: "Na, tukajle imaš še par tisoč, pa bom jaz dokončal tovarno in jo obratoval. Toliko dam tebi od obratovanja tovarne, ko bo dokončana in pričnem v nji proizvajati, drugo je pa moje." Ali bi se vsakdo ne premislil stokrat, preden bi v kaj takega privolil.

Sto pet in dvajset milijonov, ki so bili potrošeni za Muscle Shoals, je dalo ameriško ljudstvo. Muscle Shoals je lastnina ameriškega ljudstva. In če se za privatnega podjetnika izplača obratovati Muscle Shoals z dobičkom, zakaj bi se obratovanje ne izplačalo za Stric Sama.

Prazno besedičenje je, ako se trdi, da zvezna vlada ne more obratovati z dobičkom takega podjetja. Stric Sam ravnotako lahko najame najboljše inženirje in industrijske upravitelje, kot jih privatni podjetniki. Seveda je treba take inženirje in industrijske upravitelje v primeri njih znanja tudi odškoditi. Da Stric Sam ne more obratovati takega podjetja, je bosa. Kdor tako govori, ne pozna niti najnovejše zgodovine Združenih držav.

Kdo pa je zgradil panamski prekop? Ali so ga močče privatni bizniški interesi? Ne! Ampak zgradil ga je Stric Sam, ker se ga privatni bizniški interesi niso upali lotiti. In kdo obratuje dandanes panamski prekop. Stric Sam!

V Washingtonu ima Stric Sam veliko tiskarno, v kateri se tiskajo vse tiskovine, ki jih potrebuje. Do danes še ni bilo slišati, da ta tiskarna obratuje z deficitom.

Kaj pa stori privatni podjetnik, ako spozna, da ima deficit pri svojem podjetju. Poiskal bo vzroke, ki povzročajo deficit in ko jih pronajde, jih odstrani.

To lahko stori tudi Stric Sam. Da se obratovanje železnice ni obneslo pod kontrolo zvezne vlade, je bilo v prvi vrsti krivo, da so ostali vsi ravnatelji na svojih mestih, ki so služili, ko so bile železnice pod kontrolo privatnih bizniških interesov. Ako bi bili ti ravnatelji nadomeščeni z novimi močmi, tedaj bi lahko govorili, da se obratovanje železnice ne izplača pod zvezno kontrolo. Tako pa tega ne more trditi nihče posebno ne zdaj, ko so privatni bizniški interesi dokazali, da nimajo posebnih zmožnosti upravljati železnice. Vsa njih modrost pri obratovanju železnice obstoji v tem, da zahtevajo visoko vozno in nizke mezde za uslužbenca. Za taka sredstva pa ni treba prav nobenih posebnih upravnih zmožnosti. To lahko izvrši vsak navaden človek, ki ni nikdar mučil svojih možganov z razmišljanjem, kako se upravlja veliko industrijsko podjetje.

Muscle Shoals je lastnina ameriškega ljudstva. Strokovnjaki pravijo, da je vodna moč tako velika, da se da spremeniti v električno in dobiti 150.000 konjskih sil. Za proizvajanje dušika bi se porabilo le sto tisoč konjskih sil in ostalo bi jih še petdeset tisoč, ki se lahko vprežejo za izvrševanje drugega dela. Zdaj smo šele v začetku električnih iznajdb in zato je bolje, da Muscle Shoals ostane ameriškem ljudstvu, kot da se za sto let odda Fordu in seveda njegovim dedičem.

SLIKE IZ NASELBIN.

Collinwood, Ohio. — Ni še ravno dolgo, odkar so zasadiли zavedni rojaki v naselbini plug v celino za izobrazbo in Prosveto. Ta plug nam je prinesel na dan nadvse potrebno čitalnico. Namen Slovenske narodne čitalnice je, izobraževati svoje člane v vsakem oziru, preskrbeti jim res poučnega čtiva, ki razvedruje duha in srce. Seveda, da se vse to more uresničiti, je treba v prvi vrsti članov, ki čitajo knjige in časopise, a v drugi vrsti pa je potrebna naklonjenost od strani občinstva. Skromni prispevki ne morejo pokrivati vseh izdatkov, ki jih ima čitalnica z nabavo dragih knjig.

Valed tega si je pa odbor omislil nekoliko od pomoči v finančnem stanju in bo priredil piknik. Čisti dohodek je namenjen le za izobrazbo. Tako so vabljene rojaki od blizu in od daleč, da se udeležijo tega piknika. Sočasno pa rojaki in rojakinje domače naselbine, ne bi smeli prezreti te prireditve. Člani čitalnice in pa delničarji Slovenskega doma na Holmes Ave., naj ne zamude priložnosti v vrsto nas in posetiti piknik. Vse je pod vsim lastnim pokroviteljstvom. Mislimo, da ne boste zamudili te prilike, ki se vam nudi. Razveselite se nekoliko v prosti naravi. — A. P.

Jordanville, N. Y. — Ves teden ni prilike za kaj drugega kot če bi kaj poročal v Prosveto. Ravno je toliko akopnel sneg, da ne vidimo, kjer so poti, pa je začel navlati dež v toliki meri, da bomo trpini primorani čakati, kdaj nam bo mati narava toliko mila, da zopet pričnemo služiti vsakdanji kruh. Nekateri zunaj v prosti naravi, drugi zoper v tovarni in večinoma pa pod zemljo, si rojaki stavlajo življenje na tehtnico, vsi pa se borimo za življenjski obstoj. Veliko lepih življenj je izgubljenih po jamah, mladih življenj, katerih kruto pogrešajo njih male družine, ki izgubljajo svoje očetje in skrbnike.

Ameriške žene bi se morale organizirati, nastopiti s odločno zahtevo, da delavski izkoriščevalci preskrbijo zadostno varnostne naprave, da bi se njim ne bilo treba vedno bati za življenje svojih mož, ki se dan na dan podajajo v smrtno nevarnost, ko hodijo na delo v ne dovolj zavarovane rudnike. V bodočnosti je dolžnost žena, da se organizirajo in skupno zahtevajo od pomoči temu zlu.

Prišel je lep spomladanski čas, ko si mogotei ljubeje zavetja in lepih krajev, kjer bi preživeli po letje in se navšili dobrega zraka. Priliko imajo za to lepo, ne zmanjajo se pa čisto nič, če imajo tako priliko tudi trpini, kateri so s svojim trdim delom omogočili, da imajo priliko do zabav mogotei. Njim ni mar celo, ako vse poduš po rovih, saj njim vseeno lete stotaki in šepi.

Kdor bi jih rad videl, naj jih pride pogledat 14 milj proč od tu, v prijaznem lepem kraju, šest milj od jezera. Moderni in udobno opremljeni hoteli so pripravljani, da mogotei lahko v razkožju in zabavah preživljajo notri svoje življenje. Hoteli so bili že zimo prazni, zdaj pa jim služijo kot letovišča že poletje. Mogotei imajo take udobnosti, da če sami ne vedo več, kako bi uživali in kako bi počenjali. Vozijo se povsod in brezskrbno zapravljajo denar še toliko let sem.

Ni me posebno mikalo, da bi videl, kako žive ti višji sloji, ali lanako leto so me napravili, da sem šel okoli pogledati. Bila je ravno zastoj vojnja, da me ni stalo nič, zato sem šel. A takrat sem tudi sklenil, da me v take kraje ne pripravim nikdo več, ker ne zanima me prav nič, kakšno debeluh zabavajo na račun bednega ljudstva. Trpin rad pogleda k trpinu, kmot h kmetu in delavec k delavcu, ker se med seboj razumeta. — Ignac Sulgaj.

Sheboygan, Wis. — Kaj je lepša kot zgodnja cvetka v majniku? Ako jo hočeš utrgati, pridi na zabavo, katero priredi Frank Mikek s svojim pevskim zborom v nedeljo dne 25. maja v prostori rojaka George Pirea na Calumet Drive. Začetek je ob dveh popoldne.

Lepo poje naš pevski zbor. Ako ljubiš slovensko pesem, torej ne moreš in ne smeš ostati doma. Mladim parom bo šegotala podplate dobra godba Harvey Koehler orkester, starejši pa bo tolažil dobri prijatelj iz Michigana s svojo spremljevalko — Kranjsko Klobaso.

Tako oglaš rojak Frank Mikek v letakih, ki jih raznašajo po naselbini. Kaj ne, urednik, tudi vas malo početeja take oglaš. No, če je prav pa pridite iz zaduhle tiskarne na sveži zrak, utrgajte si majniško cvetko, da ne boste vedno pečlar s peresom in pisalnim strojem. Tu vam je zagotovljen časten sprejem.

Od časa, ko je med nami rojak Frank Mikek, je vedno storil kolikor mogoče za povzdig naše lepše slovenske pesmi. Zato upamo, da mu bodo rojaki šli na roko. Rojak Mikek priredi prvo zabavo odkar je med nami, zato je upati, da bo udeležba velika. Veselica ali pevška zabava se vrši par milj izven mesta, ravno prav za delavca, da dobi nekoliko svežega zraka. Ako bo lepo vreme, bomo imeli dobro zabavo v drevoredu pod novozelelenim drevjem, ako bo pa deževalo, bo dovolj prostora pod streho.

Rojaki, ki imajo avtomobile, so naprošeni, da pripeljejo na zabavo svoje prijatelje. Ostali se lahko poslužijo avtomobila, ki odpelje vsako uro s poulične postaje proti veseličnemu prostoru. Rojak Mikek ne prireja te zabave z namenom, da bi napravil kak dobiček, temveč hoče le, da mu damo zadoščenje za dolgo neumorno delo za povzdigo petja. Pokažimo torej, da čislamo neumorno delo našega rojaka za lepo slovensko pesem. — Helode, ki bo navzoč.

Chisholm, Minn. — Ravno ko to pišem brije prava kraška burja nad našim mestom. Čeprav je tu že mesec maj, čas veselja, krasote in lepote, je tu na severu ni še in je še ne bo prelepe spomladi. Mislim vseeno, da bo do konca meseca junija kaj boljše, ker ravnotakrat mislimo prirediti sokolski izlet na Chisholmu, Minn.

Radi katoliškega shoda, prirejenega na Evelethu, ki je naša bližnja slovenska naselbina in ker si kot ene narodnosti nočemo akodovati drug drugemu, če ravno smo že imeli vse pripravljeno — oni za prireditev dne 13. julija, sokoli pa na 20. julija, smo preuredili, da bo naša prireditev dne 13. julija, njih pa 20. julija. Nočemo biti toliko brezobrami, da bi jim škodovali.

Nameravani sokolaki zlet je velikega pomena in važen za nas Slovence v državi, kjer še nihče ni videl nastopiti jugoslovanskega sokolskega telovadnega društva. To je nam Slovencev v ponos in imeli bodo tudi zabavo na izletu. Pokazalo se bo, da Slovenci nismo samo za kramp in lopato ter da znamo še kaj drugega. Pri tem sokolskem izletu nas bodo posetili bratje Sokoli iz Chicaga in tako tudi sestre Sokolice. Sodelovali bodo jugoslovanski Sokoli iz Chisholma in moški naraščaj z različnimi vajami.

Prepričan sem, da bo ta zlet na marsikoga globoko vplival, ko bo videl sinove slovenskih staršev v telovadnih vrstah. Torej že v naprej kličemo rojake iz Mesaba Ranga, da upoštevajo ta dan, ko bomo imeli prireditev, kakoršne še nismo videli v Chisholmu. Nikomur ne bo žal, če bo prišel gledat to slavnost prirejeno po nas Slovanih iz Chisholma.

Posebno še apeliram na rojake trgovce iz celega Ranga, da bi šli na roke našemu oglaševalnemu odboru, ki bo pričel s svojo kampanjo. Vsak ima priliko v oglaševanju svoje trgovine, posebno pa naši trgovci iz Chisholma, katere zlasti prosimo, da grede odboru na roke ter nam v splošnem pomagajo pri velikem delu, ki ga bomo imeli z izletom. To bo tudi njim v korist in tedaj bomo lahko rekli: "Svoji k svojim". Rojaki trgovci našega mesta, pozor! Vsi na veselo svidenje. Krepki na zdrav! — F. Toknuta, ml., podpredsednik jugoslovanskega "Sokola".

Paraglova, W. Va. — Zopet je zadela nesreča naše društvo. Na Rock Fortu v bližini Morgantowna, W. Va., se je ustrelil na svojem domu na skednju Anton Urbas, star 27 let. Doma je bil iz vasi Jenie pri Cerknici, Jugoslavija.

Vzrok njegovega samomora so bile menda družinske razmere. Njegova soproga je vložila tožbo za ločitev zakona, kakor je razvidno iz lokalnih listov. Pri zaganjanju napram koronerju je ona izpovedala, da je šel dne 13. maja zvečer ob 10:30 spat na skedenj. Vzel je s seboj rjuho in vglavnico. Zjutraj na 14. maja ob 8:30, ko je njegova žena Virginija Urbas šla krmit kravo, je pa dobila svojega soproga na skednju v rju-

hi zavitega in ustreljenega s zamokresom 32 kalibra.

Soproga se zagovarja, da strela ni silila ponoči. Ona je rodom Angležinja. Pokojni zapušča dva nedorasla otroka, katerih je eden star 4 leta, drugi osem mesecev, ter ženo. Poročil se je leta 1919 v Thomasu, W. Va.

To je za naše društvo že tretji smrtni slučaj v teku dobrega meseca. Smrtna kosa pač nikdar ne počiva. Rojaki, kateri še niste, bodite zavarovani za slučaj bolezni, v naši okolici je še veliko fantov in mož, ki še niso pri nobenem društvu. Žalostno je dejstvo, ko se človek ne zaveda, kako potrebno mu je društvo, zato je potrebno, da dotičnike poučimo o potrebah in koristih društva. Val, ki še niste zraven in imate priliko, pristopite dokler ne bo prepoznana. Naša dišna organizacija S. N. P. J. je na dobrem glasu, odkar je bila ustanovljena. Pristopil sem k nji dobro leto potem, ko je bilo ustanovljeno društvo št. 1 v Chicagu. Torej mi je dobro znano njeno delovanje in uspeh. — Joseph Železnik, poročevalec.

Wyano, Pa. — Oglašam se, ker že dolgo ni bilo dopisa iz naše naselbine, čeprav nisem posebno zmožen za pisanje. — Z delom je pri nas tako kakor drugod. Po tri in štiri dni v tednu delamo, pa še takrat se ne da nič zaslužiti, ker ni dobiti vozilov. Ne smemo jim zato nič zaneti, saj vedo, kaj delajo. Ravno narobe je, kot je baje Kristus učil. Ko so ga križali, je menda prosil očeta, naj jim odpusti, ker ne vedo kaj delajo. Z ubogim delavcem je vse drugače. Križan in mučen je sicer tudi delavec, ki mora delati in garati za mogotee, pri tem pa je tlačen od tistih, ki prav dobro vedo, kaj delajo. Nikdar ne dajo toliko zaslužiti, da bi se dobro preživljali s svojo družino.

Na druženem polju napredujemo dobro, čeprav je malo Slovencev. Tu imamo že 85 članov, kar je lepo za tako malo naselbino. Pozdravim vse Slovence širom Amerike, a listu šelim obilo naročnikov. — Louis Vodopivec.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

Inosentstvo in jugoslovanski tobak. — Zadnje čase je pričelo veliko zanimanje za jugoslovanski tobak po raznih državah, da ima uprava državnega monopola vedno več povpraševanj po tobaku, ki je že znan v tujemstvu kot prvovrsten in tako tudi tobačni izdelki za nenavadno dobre. Evropske države kakor tudi nekatere tvrde iz Združenih držav so se prijavile za odkup tobaka od jugoslovanskega državnega monopola. Posebno je zanimanje za tobak, ki je pridelan v južni Srbiji, kateri je še pred vojno veljal za najboljšega po vseh inozemskih trgih. Lanski pridelek tobaka je bil zelo dober, da ga je še sedaj dosti v zalogi za izvoz, katerega bo radi velikega zanimanja lahko raspešati.

Uboj mladeniča. — V Varaždinu je pred kratkim ubil 18letni Ivo Mihaljinec iz Voče Gornje pri Varaždinu drugega mladeniča Ivana Petričevića. Slednji je Mihaljinec še dalj časa preganjal, ker mu je menda ukradel puško. Nekega dne je Mihaljinec šel v vinograd, da čuva s puško klet. Že iz daljave 100 korakov je zapazil, da se mu bliža Petričević s tremi tovariši. Da ne pride do prepira, se je Mihaljinec umaknil s ceste na polje, a Petričević je šel za njim. Ko je Mihaljinec uvidel, da ne more ubežati Petričeviću, se je obrnil in vzkliknil zasledovalcu: "Stoj! Vidiš, da puška ni tvoja! Ne bližaj se, te bom ustrelil!" Petričević pa se ni ustavil in oni je ustrelil s namenom, da zasledovalca preplaši, ali pogodil ga je v prsa. Po treh dneh je Petričević umrl v varaždinski bolnišnici.

Zanimanje nemških industrijalcev. — Jugoslovanski konzulat v Berlinu ima zadnje čase precej posla z industrijalci, trgovci in bankirji Nemčije, ki se zanimajo za gospodarske odnose v Jugoslaviji in o uvozni ter izvozni trgovini, bankami, gozdovi, rudniki in drugem. Njih namen je, organizirati medsebojno trgovsko poslovanje. Kot je znano se je Nemčija po denarni inflaciji in nesrečni resistenci v Porurju pričela opomeči ter stabilizira svojo valuto. Za svoje produkte pa potrebuje novih tržišč kakor tudi za surovine virov od drugod.

Meteoriti.

Uredniki mnogih kapitalističnih listov so veliki hinavci ali pa veliki nevedenci, kadar vzdihujejo, da ne morejo razumeti Coolidgea in Hughesa kakor niso mogli razumeti Wilsona.

Kadar se kaka navadna para potegne za ligo narodov in omejitve mornarice ter armade ali ugovarja omejitvi priseljevanja, tedaj imajo hiter zaključek: pacifist, internacionalist, boljčevik, izdajalec! Če pa Coolidge ugovarja izključitvi Japoncev in priporoča vstop Amerike v svetovno sodišče, so v zadržki. Zaboga, prezident vendar ne more biti pacifist in izdajalec!

Kaj je torej s Coolidgeom? Ni Morgan je posodil Franciji in Angliji lepe milijone in zdaj bi rad posodil Japonski 150 milijonov dolarjev!

Ali bodo hinavski patrijotirji kdaj razumeli, da Morgan vlada Ameriko in ne Amerika Morgana!

Petindvajset izmed sto ljudi, ki čitajo dnevne vesti, se morda zanima za polet okrog sveta, ki je zdaj v teku. Dvajset od teh petindvajsetih gleda na polet kot na kak sport, kot na kako konjsko dirko in stavi na Američane toliko in toliko, da pridejo prvi naokoli. Pet od sto jih je, ki vidijo v poletu epohalni pomen.

Ako zasledujete letalca na zemljevidu, vidite, da se črta vije in krivunči največ ob obalah; letalci se drže suhe zemlje, kjer le morejo; izbrali so si najkrajša pota čez morje. Črta okrog sveta je večidel na severju, kjer je veliko krajša kot na ekvatorju. Tudi na vreme pazijo; če so viharji in megla, tedaj počivajo.

Vse to dokazuje, da je letalstvo še v zibelji. Vsak začetek je težak, reven in preziran. Sedanji eroplani so otroške igrače. So kakor lesen voz, katerega je vlekel bivol, napram železnemu vlakcu in avtomobilu; kakor čolnček, izdolben iz enega hloda, napram jekleni ladji. Pravo letalo, ki še ni iznajdeno, se dvigne v par sekundah šest milj visoko v tračno plast, kjer ni ne viharjev ne megle in pojde v ravni črti okrog sveta v štiriindvajsetih urah, ne da, bi se kje ustavilo. Kdaj bo to? Tvoj sin, ki zdaj hodi v šolo, mogoče to dočaka.

Kutaraki tiak je na stališču, da je duhovnik najbolj sposoben za politiko, ker je — pasja vera! — inteligentnej. Kardinal Mundeim je sicer rekel, ko je prinesel rdeči klobuk iz Rima — kaj je a to kardinalsko rdečkarijo! — da se cerkev in duhovščina ne bo mešala v politiko, ampak to je postranska reč za nas in franciška. Slovenski frančiškani hočejo na vsak način plavati v politiki.

Če je torej frančiškanska inteligencija merilo za politiko, tedaj vemo, kaka je njihova politika. Ritenpikaraka!

(Beseda "ritenpikar" se je rodila v kutarskem tisku, ne v našem.)

Ako je kje stranka duhovnikov, je pravilno, da je duhovnik za ren. Če ima cerkev svoje stranko, bi bilo bedasto, če bi bil rudar ali katerikoli delavec vodja take stranke; duhovnik naj bo vodja. On najbolj razume svoj business. Skratka duhovnik naj vodi duhovniško ali cerkveno politiko. Sebe in svoj stan naj zastopa, če hoče iti v politiko. Pove naj odkrito, da zastopa interese cerkve, interese cerkve, interese svoje mošnje in "kovertije". To bi bila poštena duhovniška politika v kolikor je politika poštena.

Ampak naši frančiškanski politikarji — ki še državljani niso! — ne marajo svoje politike. Oni bi radi komandirali mezdnim delavcem, kako in koga naj volijo v njihovo (delavčevu) lastno škodo. To pa ne pojde tako gladko. Frančiškani naj si zapomnijo, da niso več na Kranjskem, kjer so nekoč kaplani in patri hodili od hiše do hiše in pisali imena kandidatov na glasovnico.

Vsi oni svobodni državljani, ki plačujejo visoko stanarino, se lahko tolažijo, da ima domovina visoko ceno.

Sensacija v hotelu.
 "Moram hitro domov!"
 "Zakaj?"
 "Moja žena me namreč čaka."
 "Glej, to je ravno isti vzrok, valed katerega ostanem v restavraciji!"

Basilija nad našimi volilci o pri- liki državnozbornih volitev.

Našega posebnega poročevalca.
(Konec.)
Napad na naš volilce ob sviranju
godbe.
Buzet. Sekcija št. 734, 735, 736,
737.

Sekcija št. 735 in 737 sta imeli
lani izven Buzeta in sicer prva na
kandidatsko listo v soboto za
Volilce v Sočergi oziroma na
Volilce, da bosta začeli komisiji po-
govoriti. Šele po dolgem križevem
potu se jim je posrečilo izvedeti,
kaj se je zgodilo s sekcijami. Vo-
lilci pa so v nedeljo tudi zama-
nili na sekcije. Ko so pa izve-
dli, da morajo v Buzet, je bilo
že prepozno, da bi mogli priti še za
prejemo, da iz Sočerge v Buzet
je 17 km. ceste, a iz Vrba v Bu-
zet skoro ravnotoliko kozje poti.)
Že v petek ponoči so se buzeški
fašisti klátili po okoliških vaseh,
kjer so pretepali naše volilce.
Pred hišo našega zastopnika v
734. sekciji, Antona Draščiča, ka-
teremu so že prej na vse mogoče
načine grozili, so razstrelili bom-
bo.

Ko se je naš zastopnik v 736.
sekciji, Mijo Draščič, predstavil v
soboto volilni komisiji, mu je na-
zvračeni fašistovski zastopnik
Antonio Fabiančič grozil, da bi
bil boljše storil, da je ostal doma.
V nedeljo se je glasovanje —
razun par neznatnih incidentov —
vrnilo še precej mirno, a to samo
do ene ure popoldne. Okoli ene
ure pa je nakrat zasvirala v mestu
fašistovska godba in tedaj so pla-
nali buzeški fašisti kakor na do-
govorno znamenje v družbi z
buzekimi meščani obojega spola
na naše volilce, ki so mirno stali
pred volilci. Začeli so vpiti "smrt
sužnjem!", nabijati po naših vo-
lilcih z žilovkami in palicami,
streljati iz samokresov in pušk
ter metati bombe. Streljanje, te-
peč in metanje bomb je trajalo do
približno 3. ure — dokler ni bil
zadnji naš volilec pogabljen v beg
proti domu. Fašista Oliver Depan-
ger pek Alojzija iz Buzeta in
Gilio Scala od Ivana iz Buzeta sta
72 letnega starca Matka Flega iz
Štrpeda tako udarila od zadaj po
glavi, da se je starce opotekel.
Našega volilca 50 letnega Antona
Buzana iz Sv. Martina sta fašista
Giuseppe Iermanis od Josipa iz
Šeela in še nek drug fašist vrgla s
tako silo ob tla na kamenje, da se
je onesvestil. Mož se je šele čez
del časa dvignil ter prišel ope-
takaže se in krvaveč iz nešteto
ran domov. Zdravnik, ki ga je tri
dni kasneje preiskal, je ugotovil
težke telesne poškodbe. Fašist
Ottilio Sabac, sedaj daer v Bu-
zetu, je napadel našega volilca
Antona Flega iz Štrpeda. Ko mu
je hotel Flego zabraniti, da na-
meri vanj samokres, ga je lopnil
drugi fašist, Ardume Timeos, od-
zadaj v oko, tako da se je Flego
opotekel. Istočasno je Timeos tudi
ustrelil iz samokresa, a strel na
srce Flega ni zadel. Na kilometre
daleč so fašisti podili pred seboj
naš volilce kakor čredo divjih
zveri.

Volilne komisije so se vedle po
vsem nezakonito. Našega zastop-
nika, ki je proti nezakonitostim
protestiral, je predsednik ukoril
radi tega in mu zagrozil, da ga
z oboroženo silo odstrani. Vo-
lilna komisija v 734. sekciji je
unicila 71 naših glasov, ker je bil
odznak dvakrat prečrtan. Volilna
komisija, ki pa se je nahajala v
isti hiši samo za nadstropje višje,
je pa tudi take glasove priznala.
Ob koncu glasovanja so morali
naše zastopnike spremljati domov
orožniki.

Naš zastopnik mora bežati iz Račjevasi.

Slum. Sekcija št. 740, 741.
Zastopnik slovanke kandidat-
ske liste Ivan Božič iz Sluma je
šel v soboto, dne 5. aprila, v Rač-
jevas, kjer je bil sedež 741. sek-
cije, da prisostvuje tam prvemu
zasedanju volilne komisije. Našel
se je že prenočišču, a ko se je po-
dal spat, so mu izjavili, da zanj
v Račjevasi ni prenočišča, pa naj
štoprevaj odide, ako želi imeti kaj
glavo. Krmar je moral namer-
je po nalogo fašistov in orožnikov
Božiču odgovoriti prenočišče.
Tudi sam orožniški poveljnik je
prišel ponovno k Božiču in mu
dejal: "Zagotavljam vam, da ni
boste mogli tu spat. Ne prevze-
mam nikake garancije z vašo

glavo, ker se pripravljajo danes
proti vam jako slabe stvari." In
tako so našemu zastopniku grozi-
li od vseh strani ter ga nato pris-
silili, da je moral ponoči zbežati iz
Račjevasi.

Kaj je bilo potem pri skrutinju
toli v eni, kolikor v drugi sekciji,
nihače ne ve. To je pa gotovo, da v
vseh Čičariji ni toliko italijanske
ga življa — moškega in ženskega
spola — kolikor glasov so fašisti
dobili.

Dne 25. marca sta imela obdrža-
vati v Lanišću Dr. Mirko Vratovi-
vič in Marij Urbančič shod. Dan
prej pa so izvršili orožniki pri na-
šem prvaku Josu Puhaju hišno
preiskavo, med katero so Puhaju
zaplениli pismo, v katerem mu je
Dr. Vratovič javil svoj prihod.
Karabinjerji so prihod Dr. Vratovi-
viča takoj sporočili fašistom, sami
pa so se vsi odstranili od doma.
Ostavili so v vojašnici samo enega
orožnika. Ko je drugi dan Dr.
Vratovič otvoril shod na prostem,
so fašisti nanj, na njegovega
spremljevalca in na zborovalec
navallili s samokresom in pognali
vse v beg. Službujoči orožnik, do
katerega se je Dr. Vratovič obrnil
in ki je vse to mirno gledal, se je
izgovoril, da on ne more ničesar
ukreniti, ker ni poveljnika doma.
Kake pol ure kasneje pa je šel
isti orožnik, četudi ni bilo povelj-
nika doma, s fašisti preiskovati po
sosednjih vaseh, dali se nista Dr.
Vratovič in Urbančič zatekla v
kako sosednje vas.

Na dan volitev samih pa so fa-
šisti dirjali na konjih po vaseh
naokolo ter s samokresi grozili
našim ljudje.

Primer križevnega pota naših za- stopnikov.

Naši zastopniki so imeli povsod
pravcato križevno pot, predno so se
približali listin, katere so jim
oblastva dolžna dati. Evo vam
primera: Naš zastopnik Ivo Zubal-
ič je šel v soboto, dne 5. aprila, v
občinski urad v Roču, da dobi tam
potrdilo, da je vpisan v volilnem
imenuku. Ko je prišel v urad, je
našel tam samo županovnega sinu.
Ta mu je dejal, kaj čaka tajnika.
Po dolgem času je vendarle prišel
tajnik. Ta pa je našemu zastop-
niku izjavil, da je župan bolan, da
župana nihče ne nadomestuje, a
da mu on kot tajnik ne more iz-
dati potrebnih potrdil. Ako mu pa
ni prav, naj protestira. Naš za-
stopnik je bil seveda nad tako ob-
činsko upravo ogorčen, a tajnik
mu je vedno odgovarjal, naj se
vrne, kadar bo župan. Tako ni
mogel naš zastopnik dobiti po-
trdila, ki mu je po zakonu potreb-
no, a drugi dan seveda ga komi-
sija ni hotela sprejeti. Dokazano
pa je, da župan oni dan ni bil
bolan, pač pa da je hodil naokolo.
Dan pred volitvami so tudi naši
poverjeniki v Roču nalepili pre-
glase slovanke narodne stranke.
Ko so to zapazili drugi dan fašisti
in orožniški brigadir, so takoj u-
prizorili lov na osebe, ki so zagre-
šile "ta zločin". Posebno se je od-
likoval v prvi vrsti orožniški bri-
gadir, ki je aretiral ljudi že samo
na podlagi sumnje, da so plakate
nalepili. Jakov Grabar od Antona
iz Krkuš, Ivan Staruja iz Krkuš
in njegova nevesta Olga Nevodič
iz Čiliteža so se mirno razgovar-
jali poleg hiše, na kateri so bili
nalepljeni lepaki slovanke nar-
odne stranke. Brigadir je vse tri
aretiral, češ, da so oni nalepili
slovanke lepake. Neumorno in z
vsemi sredstvi so tudi fašisti raz-
iskovali, kdo je nalepil slovanke
lepake. Rabili so pri tem vsa
svoja inkvizicijska sredstva. Niti
otrokom niso priznale. Tako so
fašisti Giovanni Bann, načelnik
fašistov Albano Massalin od Ma-
rije in Giulio Fabri od Josipa pri-
jeli 15letno Zoro Urlič ter pod
najnujšimi pretvujmi zahtevali
od nje, da jim pove, kdo je nalep-
ljal slovanke lepake. Ko se jim
je na Boga zaklela, da ne ve, so jo
vlekli po blatu po vsej vasi.
Malo prej so prišli isti fašisti v
gostilno na postaji ter tam pogra-
bili 12letnega Viktorja Gržiniča,
da jim mora priznati, da je on le-
pil slovanke plakate, ali pa da
da jim mora vsaj povedati, kdo
je to storil. Ko jim je dečko za-
nikal vsa vprašanja, so navallili
zopet z grožnjami nadenj, tako da
je dečko od strahu padel na tla
in začel kakor ponorel vpiti in
jokati. Šele na poredovanje ne-
kega uglednega vaščana in na po-
novne prošnje vsih navzočih, so
fašisti dečka izpustili.

SEVEDA, SEVEDA ...

Crosby, Minn. — Komisija pre-
iskuje še vedno vzroke, ki so po-
vzročili nezgodo v Milfordovem
rudniku, pri kateri je bilo eden
in štirideset rudarjev utopljenih.
Howard Crosby, glavni super-
intendent, Harry Middlebrook,
superintendent, J. V. Grub, za-
stopnik Hartfordске zavarovalne
družbe, August Swanson, okrajni
rudniški nadzornik in še par dru-
gih so pričali, da je bil rudnik
dobro podprt.

Seveda, seveda je bil. Ampak
zato tudi ne gre. Zakaj je rudnik
vodil pod jero, ko je bilo vsa-
kemu pametnemu, Slovaku znano,
da se mora nekoga dne zgoditi ve-
lika nesreča, pri kateri bo izgub-
ljenih več Slovackih življenj, ako
pride po dnevu?

Delavske novice.

(Federated Press.)

Konvencija rudarjev v Illinoisu.

Peoria, Ill. — Delegetje so na
seji 21. maja odobrili triletno
mezdno pogodbo, ki je bila podpi-
sana v Jacksonvillu, Fla. V zad-
njem februarju. John Watt iz
Springfielda, eden voditeljev opo-
zicije, je ugovarjal pogodbi, ker
ne vsebuje šesturnega delavnika.
Dejal je, da bi bil lestvinski odbor
moral zahtevati šesturnik, tako
da bi zdaj brezposelni rudarji
imeli delo. Farrington je odgovoril,
da odobrava šesturnik, toda
operatorji v Illinoisu ne bi mogli
konkurirati z operatorji v neuni-
skih okoliših, ako bi plačevali
sedanjo mezdno za šesturno delo in
posledica bi bila, da bi zaprli
jame in še več rudarjev bi bilo
brez dela.

Delegat J. G. Pridgen iz Herri-
na je kritiziral "uradno glasilo
"The Illinois Miner" iz razloga,
ker je glasilo napadlo kuklukskla
novce v Herrinu. Pridgen je za-
govarjal kuklukske, češ, da so
"dobri ljudje, ki čuvajo naše
žene in otroke pred pijanci na
ulicah". Zahteval je, da se izreče
ukor uradniemu glasilu. Farring-
ton je pomiril kritikarja z obljub-
bo, da on že posrebi, da se glasilo
ne bo več mešalo v prepire o klanu
in v drugih organizacijah.

Konvencija je sprejela resolu-
cijo o zavarovalni zoper brezpo-
slenost med rudarji. Donesko v
zavarovalniški sklad imajo plače-
vati operatorji iz svojega pro-
fita. Resolucija je bila izročena
legalnemu departmantu unije.

Na popoldanski seji je bilo pre-
cej hrupa radi reporterjev komu-
nističnega dnevnika "The Chicago
Daily Worker". Slišati je bilo
obdolžitve, da poročila o konven-
ciji v tem listu ne odgovarjajo
resnici. Konec vroče debate in
prerekanja je bil, da je delegaci-
ja s 334 proti 169 glasovom za-
ključila, da se reporterji omenje-
nega lista izključijo od nadaljnjih
sej konvencije.

Novoškotski rudarji dove avto- nomijo.

Montreal. — 26. distrikt U. M.
W. A. v Novi Škottiji dobi nazaj
svojo avtonomijo še letos. Tako
je dejal William Green, tajnik
rudarske unije, ko se je mudil na
seji izvrševalnega odbora Ameri-
ške delavske federacije v Mont-
realu.

Green je tudi rekel, da rudar-
ska organizacija podpira stavko
rudarjev v 18. distriktu (British
Columbia in Alberta, Kanada)
kjer so rudarji v boju za ohrani-
tve stare mezde in drugih pogo-
jev.

Čikaška federacija ni več farmer- laboristična.

Chicago. — Čikaška delavska
federacija je na svoji zadnji seji
18. maja odglasovala, da zapusti
staro Farmer-Labor party in se
vrne h Gompersovi taktiki "na-
gradevanja prijateljev in kazno-
vanja sovražnikov". Ta sklep po-
meni, da je originalna farmerska-
delavska stranka mrtva, kajti č-
ikaška federacija je bila njena
največja finančna in moralna o-
pora. Glasilo stranke "The New
Majority", ki je last federacije,
bo tudi prizadeto. Vse kaže, da je
John Fitzpatrick, predsednik fe-
deracije, ki je bil obenem član iz-
vrševalnega odbora Farmer-Lab-
or party — in predsedniški
kandidat te stranke v letu 1920 —
odgovoren za ta sklep. Fitzpatrick
je zadnje čase obrnil plašč po
vetru in uskočil v tabor republi-
kancev Smallove frakcije.

Crosby, Minn. — Komisija pre- iskuje še vedno vzroke, ki so po- vzročili nezgodo v Milfordovem rudniku, pri kateri je bilo eden in štirideset rudarjev utopljenih.

Howard Crosby, glavni super-
intendent, Harry Middlebrook,
superintendent, J. V. Grub, za-
stopnik Hartfordске zavarovalne
družbe, August Swanson, okrajni
rudniški nadzornik in še par dru-
gih so pričali, da je bil rudnik
dobro podprt.

Profesionalni političar na glasu obvisel v mreži.

Zakaj so nekateri ljudje tako za-
ljubljeni v prohibicijo?

Chicago, Ill. — Ako vprašamo
tihotapca na debelo z opojnimi
pijanci, kateremu je te vrste
tihotapstvo prineslo milijone do-
larjev dobička, ako želi, da se od-
pravi Volsteadov zakon, bo od-
ločno rekel, da ne. Hvalil bo Vol-
steadovo postavo, kot najboljšo
postavo, ki navaja ljudi k trezno-
sti, poleg bo pa zabavljaj in se je-
zil na prohibicijonistične uradnike,
ki zasledujejo tihotapce. Ako bo
razgrnil svoje mišljenje, bo re-
kel, da to ni demokracija, ako
prohibicijonistični uradniki zalezu-
jejo ljudi, ko razvažajo in proda-
jajo opojne pijače. Te vrste ljud-
je pač mislijo, da lahko sami u-
ganjajo, kar hočejo, postavte so
samo na papirju in še kdo zahte-
va, da se postavte spolnjujejo, je
avtokrat. Besedo "demokracija"
si tolmačijo tako, da smejo sami
prelomiti postavte, katere jim ni-
so všeč, drugi ljudje naj se pa
ravnajo strogo po postavah, da
bodo samo oni toliko hitreje o-
bogatelji, ker ne vpoštevajo ob-
stoječih postav.

Tako nekako sodijo ljudje, ki
se pečajo na debelo s tihotapski-
mi pijanci, so grafitarji ali ko-
rumpejionisti. Niti v sanjah jim
ne pride na um, da "demokraci-
ja" pomeni, ako jim postavta ni
všeč, da je treba agitirati in po-
nasljevati med ljudstvom toliko
časa, da se ljudska večina izreče
za preklie ali odpravo postavte.

Da je tako, je pokazal zadnji
pogon policije na Siebenovo piv-
varno.

Policija je pri tem pogonu za-
jela več oseb. Nekateri so naved-
li prava imena, ko so bili aretirani,
drugi so pa svoje pravo ime
zamolčali in navedli drugo. Med
temi, ki niso navedli svojega pra-
vega imena, je tudi Daniel O'Con-
nor, o katerem gre glas, da je e-
den glavnih podpornikov McAd-
dooja kot predsedniškega kandi-
data v Illinoisu. Svoječasno je
bil tajnik William L. O'Connell.

Ko je policija v pondeljek are-
tirala O'Banion-Torrijev krožek,
obstoječ iz trideset oseb, je pri-
jela tudi O'Connorja.

Ko so ga privedli na policijo,
ni bil O'Connor, ampak je rekel,
da je James Casey. Policija je
dognala njegovo pravo ime s po-
močjo "erne knjižice", ki jo je
zaplениla pri pogonu in v kateri
je bilo veliko imen.

O'Connor je bil ljubljeneč pro-
hibicijonistov v Illinoisu. V njem
so videli steber prohibicije.

Dozdej še niso dognali, kdo je
lastnik pivvarne. Toda William
F. Waugh, pomožni zvezni prav-
dnik, izjavlja, da se tudi to kmalu
dožene.
Med prijetimi tihotapei je tu-
di neki "Skinny", ki je bil svo-
ječasno pod imenom Wickham
prohibicijonistični agent. Nadaljna
preiskava obljublja razočarljiva
odkritja.

KRI TEČE V PORUJU.

Nemški policisti in belgijski vo- jaki streljali na stavkujoče rudarje.

Duesseldorf, Nemčija, 22. ma-
ja. — V Gelsenkirchenu in Reek-
linghausenu so se pojavili krvavi
spopadi med komunističnimi ru-
darji in nemško policijo, kateri
pomaga belgijsko vojaštvo. Vče-
raj je bilo ranjenih okrog 20 oseb
— rudarjev in policistov — ko so
policaji in belgijski streljali
stavkarje, ki so hoteli odpoditi
stavkokaže. Pri demonstracijah
je bilo veliko število žensk.

Nemški parlament se otvori v torek.

Berlin, 22. maja. — Novi nem-
ški parlament bo otvorjen prihod-
nji torek. Nacionalisti in fašisti
bodbnoja, da bodo zahtevali, da
zbornica zavzre Dawesov načrt.
Katoliški centum se čepi na plo-
tu, ne vedoč, kam bi se obrnil. Če
bi ne bili nacionalisti zagrizeni
protestantje, se bi klerikalci že
davno združili z njimi.

Deset policajev ranjenih v bitki z anarhisti.

Bordeaux, Francija, 2. maja. —
Deset policajev je bilo danes ra-
njenih v spopadu z anarhisti, ka-
tere je vodila 20-letna Germaine
Berthon, ki je bila nedavno opro-
ščena radi umora monarhistične-
ga urednika Mariusa Plateauja
štrideset anarhistov je bilo are-
tiranih.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podpora Jednota

Inkorp. 17. junija 1907
v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:
UPPRAVNI ODESEK:
Predsednik Vincent Calhoun, podpredsednik Andrew Vidich, R. F. D. 7,
Box 81, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolnišniškega odbora
Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jule Zagorah,
upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODESEK:
John Underwood, predsednik, 407 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin
Zelenak, Box 276, Barbours, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn.,
John Tardiff, Box 92, Hendersonville, Pa., John Gorich, 414 W. Hay St.,
Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODESEK:
OSREDNJE OKROZJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 So. Lawdale Av.,
Chicago, Ill.
VZHODNO OKROZJE: Jacob Ambrosi, Box 286, Moon, Run, Pa.
John Grodick, 14821 Pepper Ave., Cleveland, O.
ZAPADNO OKROZJE: Anton Sular, Box 104, Gross, Kans., za jugozgod
Max Mare, Box 166, Buhl, Miss., za severozgod
Mike Zugel, 8453 S. Winchester St., Murray, Utah

Nadzorni odbori:
Frank Zeitz, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill., Frank
Somrak, 5617 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 6404 St. Clair St.,
Cleveland, Ohio.

Združitveni odbor:
Predsednik: Frank Alst, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
Joko Oves, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.
Joe Skub, 6404 Orton Ct., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6333 St. Clair Av., Cleveland, O.
**POZORI—Korespondenca s gl. odborskimi, ki delajo v glavnem uradu,
se vrši takole:**
VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika so naslovni:
Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOPRE SE NASLOVE: Bolnišče taj-
ništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
**DENARNE POMILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega
odbora in jednote rabijo se naslove:** Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Law-
dale Ave., Chicago, Ill.
**VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI so pošiljajo na
naslov:** Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
**Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljajo
Frank Zeitzu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je spodaj.**
Vsi prizivi na gl. porotni odesek so naj pošiljajo na naslov: John Under-
wood, 407 W. Hay St., Springfield, Ill.
**Vsi dopisi in drugi spisi, nenanani, oglaš, naročilna in sploh vse bo-
je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov:** "Prosveta", 2657-59
So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

ŽELEZNIŠKI MAGNATJE SE BOJE ODPRETEGA BOJA.

(Nadaljevanje s prve strani.)

člani odbora za promet so se ob-
vezali, da odpošljejo brzojavke v
Washington. Dne 5. maja so vsi
trije kongresniki iz Južne Dako-
te glasovali v interesu železniških
družb. Royal Johnson, ki prihaja
iz Južne Dakote, je pa prišel boj
z obstrukcijejo.

Nelson je predložil kot dokaz
okrožnico, ki je bila poslana vsem
lokalnim zdravnikom Santa Fe
železniškega sistema po W. P.
Waggenerju, glavnemu advokatu
omenjene železnice, da naj dobe
pisma od bizismanov, farmerjev
in drugih v njih distriktih naslov-
ljene na kongresnike, v katerih
protestirajo proti Parkleyjevi
predlogi. Priloženo je bilo tudi be-
sedilo, kako so naj pisma pišejo
in dodana je bila obljuba, da se
povrne stroški za pobiranje in
sugestiranje takih pism.

Potem je bila še ena brzojavka,
ki jo je odposlal 6. maja A. H.
Mulliken, predsednik legislativ-
nega odbora organizacije Railway
Business Assn., ki je nekakšna
zveza tvrdk, ki je močila želez-
nice, da je zalagala železnice s
potrebčinami — v kateri se gla-
si, da je treba takoj vpisati ost-
novih tvrdk kot članice zveze, da
napravi opozicija večji vtis na
kongres. Dejal je: "Ako je le
mogoče, ta predloga mora propa-
sti v zbornici in senatu."

Sovjeti reducirali 40,000 vseuč- liščnih dijakov.

Leningrad, 22. maja. — Sovjet-
ska vlada je s posebno naredbo
zelo znižala število dijakov na
vseh višjih šolah v Rusiji. To se
je zgodilo iz treh vzrokov. Prvič
hoče vlada zmanjšati stroške vse-
učelišč in drugih višjih učnih
zavodov, drugi so ti zavodi pre-
več nabasani z dijaki in tretjič
hočejo sovjeti narediti prostor
dijakom proletarskih staričev.
Posebna komisija, ki ima nalogo
iztebiti nezaželjene dijake, je že
odločila 40,000 vseučeliščnikov a
univerz, največ sinov buržoaznih
staričev. Mnogo odlovljenih di-
jakov je izvršilo samomor.

PRODA SE KROJAČNICA

in trgovina za moško opravo, na
jako prometnem kraju. Več se
izve pri: MAX SLANOVECH,
15710 Waterloo Rd. Cleveland,
Ohio. (Adv.)

DA SKUHAŠ DOBRO PI- VO. PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor
in vse druge potrebščine. Poskusite
iz se pripravljate, da je doma pri na-
kupu vedno le najboljši in najče-
nejši.
Grocerijam, sladničarjem in v pro-
dajalnice telesnih damo primeren po-
pust pri vsjih naročilih. Pišite po
informacije na:
FRANK OGLAR,
6401 Superior Avenue, Cleveland, O. (Adv.)

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Pred odhodom v stari kraj ž-
lim poslati pozdrave vsem svojim
prijateljem v Clevelandu in šrom
Amerike. To priliko tudi poro-
bam, da se zahvalim tvrdki ZA-
KRAJSEK & ČESARK v New
Yorku, posebno zato, ker me je
njen uslužbenec prikal na po-
staji ob 1 uri po polnoči ter mi
preskrbel prenočišče. Ker sem
bila s postrežbo imenovane tvrdke
zelo zadovoljna, radevolje isto
vaakemu, ki potuje v stari kraj,
priporočam.
Justina Šušteršič,
iz Clevelanda v Preserje.

Predno se podam na parnik Paris, še enkrat lepo pozdravim svojega moža, brata, nekada in številine prijatelje in prijateljice v Milwaukee, Wis. Dalje se zahva- ljujem tudi vsem onim, ki so me spremili na kolodvor. Pozdrave pošiljam tudi mojemu avaku v Chicago in njegovi družini, kakor tudi prijateljici Mrs. Habjan, ki so me pričakali v Chicago na po- staji, ter me potem spremili na vlak. Ker sem bila tukaj v New Yorku o dtrvdke ZAKRAJSEK & ČESARK prijazno sprejeta in v vsakem oziru najboljše postrežena, me veče dolžnost, da se tem potom tej tvrdki zahvalim za tako dobro postrežbo in jo v vsakemu prav- rada priporočim. Mrs. Mary Kratchnik.

Predno grem na parnik Paris, mije dolžnost, da pozdravim predvsem svojega moža v Sheboygan, Wis. brata in druge sorodnike kakor tudi mojo dobro prijateljico Frances Mihelič. Pozdravljam tudi vse fante družstva "NADA" ter se jim ob enem zahvaljujem, ker so me 4. maja pri Frank Za- vrilu tako s evtelicami obdarili. Verjemite, da se Vas bodem vseh pogosto spominjala v starem kra- ju. Pozdravljeni do svidenja! Tukaj se želim zahvaliti Slovenski banki ZAKRAJSEK & ČESARK v New Yorku, pri kateri sem bila izvrstno postrežena. To tvrdko pač lahko vsakemu priporočam. Mrs. Matilda Skrinar.

Predno odpotujemo s parnikom Paris, še enkrat pozdravljamo svojega moža, oziroma očeta Mr. Frank Tomazicha v Chicago kakor tudi pozdravljamo svoje šte- vilne prijatelje in znance ter jim kličemo: Na svidenje! Zahvalju- jemo se tudi tvrdki ZAKRAJSEK and ČESARK v New Yorku za točno postrežbo. Mrs. Mary Tomazich in otroci.

DELO ŽELIM

dobiti v gozdu in držati "Board-
ing House" ljudi na hrani in sta-
novanju v državi Pennsylvania.
Za pojasnila pišite na: J. G. P. O.
Box 182, Conemaugh, Pa. (Adv.)

